

8
77

Acta 00

DVAE MAR

TINI LVTHERI EPIS
TOLAE

VVITTEMBERGAE

1471

Casparus Müller

DVAE MAR

THEI EVANGELII
TOIAR

VITTEBERGAD
1571

IESVS

Sese commendat cum omni subiectione & reuerentia. Certior factus Reuerend. in Christo pater Illustris Princeps. Quoniam male apud Reuerendam paternitatem tuam pre cœteris audiam, ob quosdam, qui siue Zelo dei, siue alio affectu rapti, mea omnia traducunt aliter quam uellent sua a quouis traduci. Non potui rationem habere, tam tuæ magnitudinis, quã meæ paruitatis, quin auderẽ his litteris thronũ paternitatis tuæ accedere, Idque nulla alia causa, quam ne conscientia mea olim me vexaret, si occasione silentii mei aut ueritas ibi periclitaretur, aut hominũ salus. ubi maxime debet tuta & rata esse. Si enim falsa sunt quæ in me congeruntur non sine periculo creduntur, quod hac fide impia, fiant alieni a fide Christi, Cuius ueritatem falso accusatam, pro mendatio habent, quicunque delatoribus istius modi credunt. Nec difficile est etiam, Principes uiros falli adulatoria sedulitate speciosissima, Quãdo, Dauid Rex integerrimus, Siba adulatorem in Miphiboseth seuiit seductus, Et Iosaphat bonus Rex, nec sane propheta Michea potuit reuocari, quin raptus multitudine & auctoritate falsorum prophetarum, cũ impio Rege Achab iret

a ii

in præcipitiū periculi, Sin autē falsa sunt. mi-
rum, immo miserum est, non inueniri, qui me
docere dignentur Qui toties promisi auditu-
rum meliora & sentētiam immitaturum, Scio
quod non uiuo quæ doceo, ideo que me redet
officii huius. tantū abest, ut gloriam queram,
ut multi mihi imponūt. Vnde testem audeo
inuocare in animam meam, Dominū Iesum
Christum iudicem futurum, me nec nosse, nec
posse alia docere quam quæ docui. Nec mi-
hi sum conscius, unquam aliquid docuisse,
Quod non Christum & dei præcepta refe-
rat, nec ullus adhuc aliter conuicit. Quid igi-
tur faciam? lucrum non queritur, nec si quere-
rem, possem inuenire, in tanto multorū odio
Multominus gloria, in tanta mei infamia. es-
sem ego sane omnīū, qui unquā fuerūt insanī-
simus, qui has res sectarer ob quas dāna pro
lucris, confusionē pro gloria, mortē, vim,
& censuram, pro tutela & uita assidue pacior
Vbi se errarem, post hæc mala, æterno quoque
sim igne perdendus. Etsi talis quispiam forte
queat inueniri obstinatus, ego tamen me aliter
affectū esse uel hoc nomine scio quod inuitus
doceo, & ministerio uerbi seruiō. Qui enim
gloriā obstinate querūt, nō inuiti docent, Hęc
Reuerendissime in Christo pater ea fiducia

ad Reuerendissimā paternitatē tuā scribo, pri-
mo quod multa mihi presumam, de ingenita
mihique præspecta benignitate tua, quam
omnino confido, hæc mea scripta benigne
agnoscituram. Deinde quod mihi reus vide-
bar, Si Reuerend. paternitatem tuam inter
has linguas iniquas in me machinantes mala
solum relinquerē, immo ueritati Euangelicæ
propter me, forsitan male audienti defuissem.
Necdum audiui qui mea dānassent, nisi quos
inuidia moueri, ex eo conici potest, quid hu-
cufque in me toties reperti sunt mendacia sua
agitasse. etiam sub Sacro Romani Pontificis
nomine, fidem aut, mihi facit, mea esse sana
& recta, quod hi qui apud exteros sunt, &
neutri partiū adherent, ingeniosissimi & doc-
tissimi, mihi plurimum gratulantur, quod &
accidere firmiter crediderim Reuerendiss. pa-
ternitati tuæ, si præ negotiis uacaret, uel lege-
re uel audire. proinde quando ego non pos-
sum offendi, nisi ueritas simul offendatur, si
inique aut reprobor auditus, aut contemnor
auditurus. Neque enim aliud facere possum
amplius quam quod auditurū me polliceor
meliora, si bona non sunt in quibus audior.
Volui hiis litteris Reuerendissimæ paterna-
ti tuæ tum meū debitum officium persoluisse

a iii

ne dominus meus aliquo Siba vel Sedechia
preoccuparetur, & ad rati Episcopi exemplū,
plurimi similia saperent atque ita meo silētio
non meam quidem famam, sed Christi gloriā
pessundari permitterē tum humiliter & enixe
rogare ut Reuerendissima paternitas tua ue-
lit meam paruitatem suę clementiæ habere cō-
mandatam, Et si qua errasse me nosset aut cre-
deret, Paterne reuocare & errorem indicare,
Nam quod de potestate Romani Pontificis
& utraque specie Sacramenti in me tantum
eleuant confido proprias eorum consciētias,
pro me testificari nec dissentire nos in eare nī-
si forte solo nomine, Verū dabit hiis quoque
deus suum finem Qui Reuerendissimam pa-
ternitatem seruet ac reget in secula Amen.

Vuittemberge Quarta Februarii.

M. D. XX.

Reuerendissimo in Christo patri Illustrique
principi D. Adulpho Ecclesiæ Mersebur-
Episcopi, Principi Anhalten. Comi-
ti Astadien. & domino Bern-
burgen domino suo
metuendo

IESVS

Sese in domino commendat, cum omni
 subiectione & reuerentia. Non auderem
 unquam Reuerendissime in Christo pater, &
 Illustrissime Princeps ego infimæ fortis ho-
 muntio apud magnitudinem tuam nec per ip-
 sas litteras (quibus multa conceduntur quæ
 presens uerecundia non presummit) uerba fa-
 cere nisi me maioris rei ratio cogeret, uidelicet
 Christianæ fidei & ueritatis professio, conmu-
 nisque omnium salutis in Christo obseruatio.
 Quibus si mea causa periculum instet, impiis-
 simus fuero si tacuero, Siquidē redditus sum
 a fide dignis iuris certior, mihi etiam apud
 tuā Magnitudinē Reuerendissime in Christo
 pater, inuidiam moueri & odium conflari.
 Forte ab his, qui apud alios me laudant
 & tuentur. Hic ut cum domino meo gratio-
 sissimo loquar iuxta conscientiaē meæ fidutiā
 nonne si falsa sunt, quibus accusor, non tam
 ego, qui nihil sum, quam tua Reuerendissi-
 ma paternitas Et illustrissima Dominatio tua
 in periculo maximo est. nequando (ut sumus
 homines) aliquis Siba, Adulator, etiam inno-
 centissimum David uirum secundum cor dei
 electū, auertat a paupere & claudo Miphibo-
 seth. Vt in libro Regum Secundo legimus.

Quis principum satis tutus esse potest, a falsis
& subdolis suggestoribus, Quando. David
ratus, per vnā Sibam sic circūuentus fuit sane
& hec non leuissima causa, ut auderē has litte
ras scribere quod mihi cōsciū essem. seduli &
fidelis officii debiti Re. pa. tue, dominū meū
paterem rāto exponi periculo, immo ne uerī
tatē Euangelicā sinerē, sub nomine impieta
tis, apud tantū principem, cū tanto, rātorum
hominum dispendio infamari. Nec enim est,
veritatem male audire, apud quēuis uulgarē
hominē, & tantarum animarum Episcopum
quem siue recte monitum, siue circūuentum,
necesse est plurimos sequi. Sequi autem ad
uersus Euangelicam ueritatem, omnium ma
lorum summarium est. Si uero recta sunt, &
vera quibus accusor, permittat mihi gratia
donum mei, meam queri miseriam. cur non
docent me meliora? Cur non ostendunt erro
rem? cur prius apud magnates damnant
quam conuincunt? Præsertim cum rocies pol
licear, me auditurum meliora, cum tam pa
ratus sim cedere sensum meum, immo cum
tanto estu petam in angulo latere. docere co
gor, quæ didici & in sacris litteris legi. Et
arguor, quod doceo, quæ illi aut nolunt aut
non possunt arguere.

Atquæ vtinā, tantū esset Ocii Domino meo
gratiosissimo quo meas posset, uel legere uel
audire lucubrationes. Non dubitofore, Vt
Reuerendissima paterniras tua cognitura sit
Deo propicio, quam aliena sint a me crimina
illorum in me congesta Neque enim adhuc
audiui mea damnata ab ullis, nisi hiis, quos
inuidia non modo tenet nec legant, Sed eti-
am, si quedam legant, statim deprauent. Ea in
me fingentes, que ne cogitauī unquam. Qua-
le est illud de utraque Spetie, & Romani Pon-
tificis potestate. in qua re, si velint fateri ue-
rum, ipsi uere mecum sentiunt, quantumlibet
simulent dissensum, id quod facile intelligat,
qui mea legerit. Quare per tuam Reueren-
dissime pater, in omnes bonas litteras littera-
rosque viros celebratam illam, & omnibus
amatissimam benignitatem, suppliciter oro
dignetur Reuerendissima & Illustrissima do-
minatio tua me benigniore, quam illi delato-
res querunt opinione & nomine, non tam
mei, quam suæ ipsius, multorum que aliorum
salutis intuitum. Imo Christianæ ueritatis cau-
sa, que non potest non offendi si inique
siue reprober auditus, siue contemnor erudi-
endus & auditurus, Testis est mihi in animam
meam Iesus Christus, omnium iudex, me non

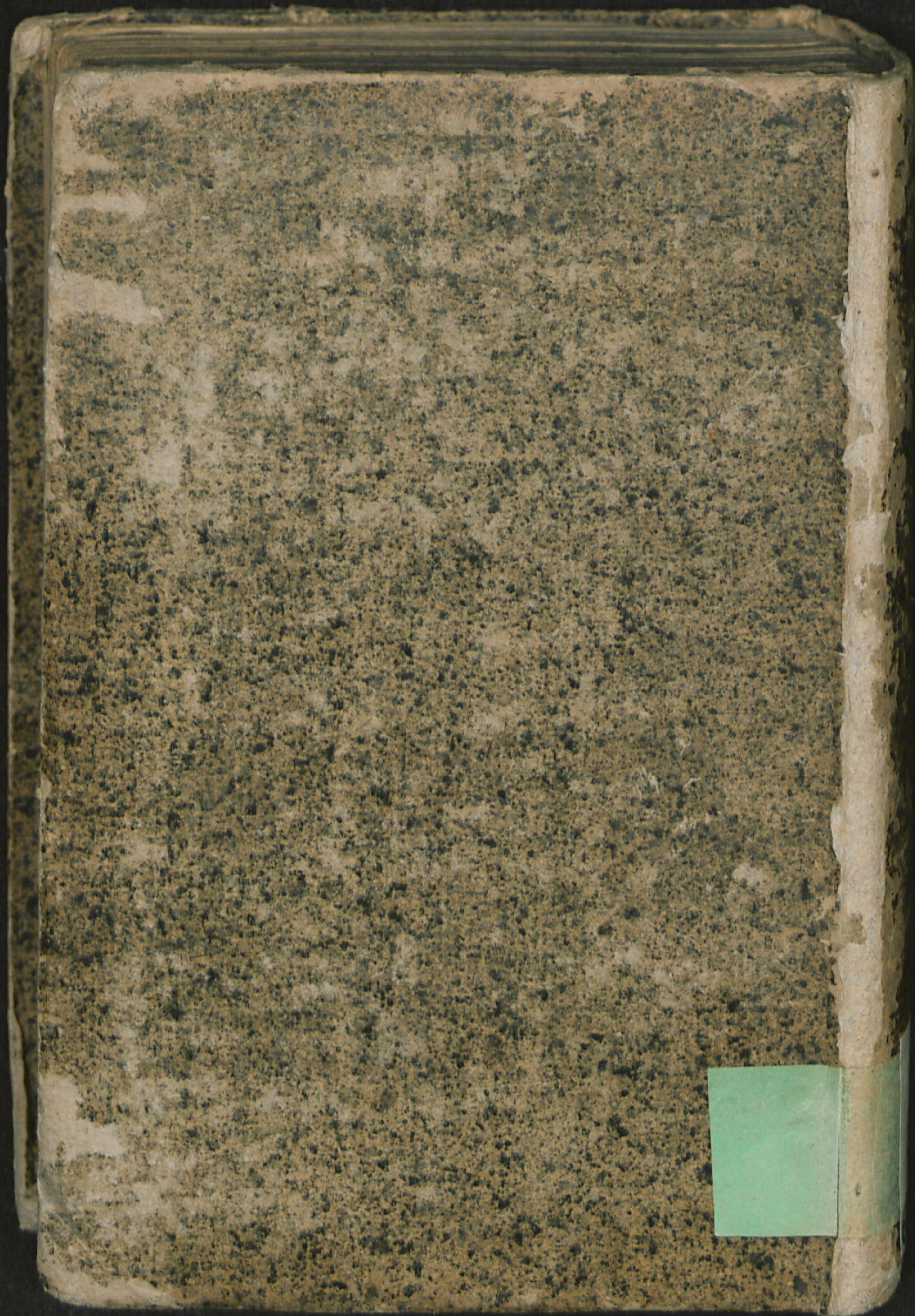
esse consciū docuisse. præter id quod Christum & dei præcepta referat. Rursus non esse tam pertinacem, quin velim doceri, & errore cognito, mutare sententiam. Atque utinam id officii ex Reuerendissima paternitate tua liceat experiri qui enim hucusque sum multis mendatiis uarie petitus, & tamen postea, luce veritatis reuelata innocens inuentus cogor suspicari & eos, qui adhuc & aliis viis me petunt non sincere agere. presertim dum uolunt docere, paratum doceri, Sed tantum criminari. Hec Reuerendissime pater & Illustrissime princeps, visum est suggerere necessarium, aduersus siue malos, siue deceptas bonas linguas quo implerẽ & meum officium qui me partes gregis tui & in Diocesi tua natum, educatumque agnosco. Ne quid mei silentii culpa grauius irreperet, in animum domini mei gratiosissimi, que pro sua in signi clementia gratiose & patienter velit agnoscere & meam paruitatem Magnitudini suæ habere commendatam In Christo Iesu domino nostro Qui Reuerendis. p. & dominationem tuã reget & seruet in secula amen.

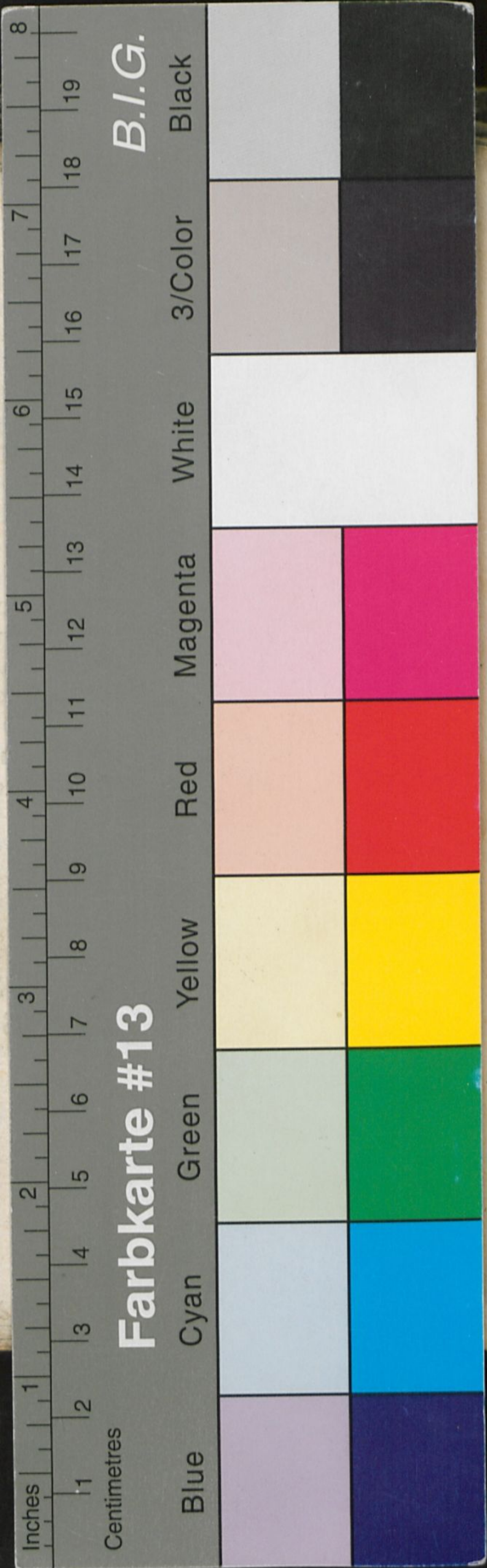
Vuittembergæ Quarta Februarii M. D. XX
Reuerendissimo in Christo patri Illustrique
Principi Alberto Episcopo Maguntine.

66977

AB 66977

(X 1978936)

DVAE MAR

TINI LVTHERI EPIS
TOLAE

VVITTEMBERGAE
1471

Casparus Müller

